

Zitting 1975-1976

13 468

Regelen omtrent de bescherming van dieren tijdens hun vervoer (Wet dierenvervoer)

Nr. 4

De vroegere stukken zijn gedrukt in de zitting 1974-1975

VOORLOPIG VERSLAG

Vastgesteld 15 januari 1976

De bijzondere commissie¹ voor wetsontwerp 13 188 (ontwerp van wet tot wijziging van de Jachtwet) welke ook werd belast met het voorbereidend onderzoek van wetsontwerp 13 468, brengt omtrent haar voorlopige bevindingen als volgt verslag uit.

Algemeen

De leden van de PvdA-fractie spraken er hun waardering over uit dat de verbrokkelde wetgeving ten aanzien van het dierenvervoer in één wet gebundeld werd. Zij achtten deze wet belangrijk met het oog op de dierenbescherming, maar ook ter voorkoming van sterfte van dieren tijdens transport, hetgeen niet alleen economische schade veroorzaakt, maar ook een nog grotere druk legt op het voortbestaan van verschillende met uitsterven bedreigde diersoorten.

De leden van de fracties van de KVP, ARP en CHU spraken hun voldoening uit over de indiening van dit wetsontwerp. Met instemming namen zij er kennis van dat deze materie, die in de Nederlandse wetgeving, zij het zeer gespreid, in belangrijke mate geregeld is thans overzichtelijk in één wetsontwerp is samengebracht, zodat in de toekomst de regelen omtrent het vervoer van dieren hun basis zullen kunnen vinden in één wet. Deze leden willen er naar best vermogen toe bijdragen dat het vervoer van dieren in het binnenland of naar het buitenland zodanig geregeld wordt dat deze dieren zo goed mogelijk beschermd zullen worden.

Ook de leden van de VVD-fractie betuigden hun instemming met de indiening van dit wetsontwerp. Met de Regering waren zij van oordeel dat het vervoer van dieren aan zodanige regels dient te worden gebonden, dat tijdens dat vervoer het welzijn van de dieren zo goed mogelijk wordt verzekerd. Toch wensten zij over dit wetsontwerp enkele algemene opmerkingen te maken, die ten dele ook betrekking hebben op wetsontwerp 13 469.

In de eerste plaats constateerden deze leden dat in beide memories van toelichting de Regering zich bijna uitsluitend tot technische zaken bepaalt. Deze leden hadden het logisch gevonden indien de Regering de Kamer nader had ingelicht over de stand van zaken met betrekking tot het dierenvervoer, zowel hier te lande als in het buitenland. Alhoewel deze leden de stelli-

¹ Samenstelling: Tuijnman (VVD), Tolman (CHU), De Bekker (KVP), Van Schaik (KVP), Hut-schemaekers (KVP), Van Rossum (SGP), voorzitter, J. N. Scholten (ARP), Meis (CPN), De Koning (ARP), Voortman (PvdA), Waalkens (VVD), Coppes (PPR), Beekmans (D'66), De Boois (PvdA), Kosto (PvdA), Langedijk-De Jong (PvdA), Koningh (DS'70).

ge indruk hadden dat met name de vervoermiddelen en de laad- en losinrichtingen de laatste jaren steeds verder zijn verbeterd, was het hen niet onbekend dat er op sommige punten nog wensen zijn. Met name in het internationaal vervoer – en zij dachten daarbij aan de omvangrijke handel van in het wild voorkomende zoogdieren, vogels, reptielen en vissen, – is er zeker sprake van ernstige tekortkomingen.

In de tweede plaats had het deze leden verbaasd dat de regering van een land, dat nauw betrokken is bij velerlei vormen van dierenvervoer, pas 6½ jaar na de totstandkoming van de Overeenkomst van Parijs het wetsontwerp tot goedkeuring daarvan, alsmede de daardoor noodzakelijke aanpassing van de eigen wetgeving, heeft ingediend.

In de derde plaats was het deze leden opgevallen dat in de wetstekst in feite alleen maar sprake is van het grensoverschrijdend vervoer terwijl op blz. 5 en blz. 8 van de memorie van toelichting bij 13 468 wordt medegedeeld dat door deze wet zowel het internationaal als het nationaal vervoer van dieren wordt geregeld. De constatering op blz. 7 van dezelfde memorie van toelichting dat de Nederlandse wetgeving voor een zeer groot gedeelte voorziet in de normen welke in de Europese Overeenkomst worden gesteld moge juist zijn, als deze wet een hergroepering beoogt te zijn van de her en der in onze wetgeving verspreide voorschriften dan moet dat, naar deze leden menen te hebben begrepen, bij of krachtens de in de artikelen 2 en 3 genoemde algemene maatregel van bestuur plaatsvinden. Daarbij zullen de in de overeenkomst genoemde regels in Nederlandse voorschriften vertaald moeten worden.

Op blz. 5 van de memorie van toelichting op wetsontwerp 13 468 wordt aan het slot van de inleiding gewaagd van een «anderzijds wenselijk geachte herziening van de bestaande regelen». Uit de wetstekst en uit de memorie van toelichting is niet goed op te maken welke zaken de Regering daarbij voor ogen staan. Deze leden vroegen, in aansluiting op een desbetreffende opmerking van de Vakgroep Zoötechniek van de faculteit der Diergeneeskunde, of naast vervoer voor commerciële doeleinden het eigen vervoer van sportverenigingen niet in de wetgeving moet worden betrokken. Voorts zou op blz. 8 van de memorie van toelichting in de 3de alinea in verband met de IATA-regelingen ook de Rijksluchtvaartdienst kunnen worden toegevoegd.

De leden van de PPR-fractie waren uitermate verheugd dat dit wetsontwerp is ingediend. Zij meenden dat een lacune op het gebied van de dierenbescherming nu gedeeltelijk kan worden opgevuld.

De leden van de SGP-fractie hadden met waardering kennis genomen van dit wetsontwerp. De hergroepering van de thans op grond van verschillende wetten vastgestelde regelen omtrent het vervoer van dieren in één wet achten zij een goede zaak, vooral omdat daardoor de overzichtelijkheid en de uniformiteit wordt bevorderd.

Toch wilden zij nog enkele nadere vragen stellen. Wat is de eigenlijke reden van de opmerking dat ten aanzien van de voorschriften van het Honden- en kattenbesluit en van de Regeling Toezicht Luchtvaart nog moet worden nagegaan in hoeverre deze dienen te worden gehandhaafd?

Op blz. 8 van de memorie van toelichting wordt opgemerkt dat voorzover er behalve dierenbeschermingsbelangen ook veiligheidsaspecten in het geding zijn, het Hoofd van de Scheepvaartinspectie en de Directeur van de Rijksdienst voor het Wegverkeer een adviserende rol zullen blijven vervullen. Moet hier niet mede de Rijksluchtvaartdienst, in verband met de IATA-regelingen, aan worden toegevoegd?

Welke conclusie zouden de bewindslieden willen trekken uit de stelling: «Indien slachtvarkens – om welke reden dan ook – niet tegen transportrisico verzekerd worden, hebben ze beduidend meer kans de slachtplaats levend te bereiken»? (Stelling bij het proefschrift van dr. L.H.H.M. Lendfers, getiteld «Gevoeligheid van het Nederlandse slachtvarken voor transportinvloeden», Wageningen 1974).

De leden van de SGP-fractie wilden vernemen of over de mortaliteit van de verzekerde en niet-verzekerde varkens cijfers bekend zijn. In hoeverre zullen de nieuwe bepalingen in het onderhavige wetsontwerp ook een einde maken aan deze misstand, zodat ook vele verzekerde maar niet geheel voor transport geschikte varkens tijdens hun vervoer zoveel mogelijk van lijden worden gevrijwaard?

Artikelen

Artikel 1

De leden van de fracties van de KVP, ARP, CHU, VVD, PPR en SGP stelden voor aan artikel 1 onder c toe te voegen: «of ten behoeve van een vereniging, club, tentoonstelling, keuring enz.». Vervoer van dieren dat door verenigingen zelf wordt verzorgd, is meer dan eens aanleiding tot veel dierenleed. De leden van de SGP-fractie vroegen of de indieners van het wetsontwerp menen dat ook in deze gevallen de vervoerder voldoende aandacht aan de verzorging van het dier of de dieren tijdens het transport zal besteden.

Deze leden wilden in elk geval hierover nadere inlichtingen ontvangen.

De leden van de fracties van de KVP, ARP en CHU vroegen of het in de onder c genoemde gevallen voor de controlerende instantie steeds goed mogelijk is vast te stellen of het vervoer op commerciële gronden of met commerciële oogmerken geschiedt. Zij dachten bij deze vraag in het bijzonder aan hondenvervoer.

De leden van de PPR-fractie vroegen waarom de inspectie-bevoegdheid beperkt blijft tot ambtenaren van de Veeartsenijkundige Dienst? Is het niet mogelijk andere inspectiediensten, zoals die van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren bij dit werk te betrekken? Zou een wat ruimere interpretatie van het begrip «vervoer» niet meer afdoende zijn? De reikwijdte van de wet beperkt zich nu tot vervoer in de uitoefening van, dan wel ten behoeve van een beroep, onderneming of bedrijf.

Artikel 2

De leden van de P.v.d.A.-fractie merkten op dat bij algemene maatregel van bestuur inhoud aan het in artikel 2 gestelde zal moeten worden gegeven. Mag verwacht worden dat hierover in Europees of EG-verband overleg zal plaatsvinden? Zullen de regelen tenminste op het huidige Nederlandse niveau van wettelijke voorschriften liggen? Wordt aangesloten bij reeds geldende internationale transportregels, zoals die bij voorbeeld door de IATA zijn vastgelegd?

Artikel 3

De leden van de fracties van de KVP, ARP en CHU vroegen hoe men zich de praktijk van de artikelen 3 en 4 moet voorstellen. Moet een inspecteur alle transporten naar het buitenland zelf controleren en vóór het inladen onderzoeken, ook bij voorbeeld zendingen van postduiven enz.? Hoe geschiedt zulks thans?

De leden van de fracties van de V.V.D. en S.G.P. vroegen hoe de Regering denkt te komen tot een sluitend stelsel van identificatiemerken. Deze leden doelden met deze vraag in het bijzonder op moeilijkheden met dieren waarvoor geen bruikbare schets kan worden gemaakt. Voor zover het om landbouwhuisdieren gaat vroegen de leden van de V.V.D.-fractie of het mogelijk is om de bestaande VD-certificaten aan te passen aan de certificaten ingevolge het wetsontwerp en de Europese overeenkomst. Op deze wijze zou geen behoefte bestaan aan een aanvullend certificaat.

De leden van de S.G.P.-fractie merkten op dat op blz. 10 van de memorie van toelichting wordt gesteld dat het in de lijn der verwachting ligt, dat in het kader van de Benelux wordt geregeld op welke wijze de Europese Overeen-

komst binnen de drie landen wordt toegepast, omdat in de Benelux de controle aan de binnengrenzen is vervallen. Daar wordt dan aan toegevoegd dat een zodanige regeling momenteel nog niet tot stand is gekomen. Deze leden vroegen in dit verband of er aan een dergelijke regeling inmiddels wordt gewerkt. Ook de leden van de fractie van de K.V.P., A.R.P. en C.H.U. stelden deze vraag.

Artikel 4

De leden van de fracties van de K.V.P., A.R.P. en C.H.U. vroegen of het certificaat altijd geweigerd zal worden, wanneer de inspecteur het waarschijnlijk acht dat dieren tijdens het vervoer zullen werpen, ook als het transport per vliegtuig geschiedt en als voor mogelijke bevallingen hulp en hulpmiddelen aanwezig zijn.

De leden van de V.V.D.-fractie betuigden er hun instemming mee dat in de artikelen 4 en 9 aan de inspecteurs grote bevoegdheden worden gegeven. Zowel deze leden als de leden van de S.G.P.-fractie vroegen in hoeverre het mogelijk moet worden geacht dat er grote interpretatieverschillen tussen de verschillende veterinaire inspecteurs zullen optreden. De leden van de V.V.D.-fractie vroegen of het mogelijk is zodanige instructies te geven dat althans grote interpretatieverschillen worden uitgesloten. De leden van de SGP-fractie stelden voor in de wet een beroepsmogelijkheid op te nemen tegen een beslissing ex artikel 4 en artikel 9.

Artikel 5

De leden van de P.P.R.-fractie vroegen of het terugvorderen van een in artikel 3 bedoelde certificaat gevolgen heeft voor eventueel verleende onthefingen.

Artikel 6

De leden van de V.V.D.-fractie vroegen of de in de artikelen 6 en 8 aan opsporingsambtenaren gegeven bevoegdheden ook geheel of gedeeltelijk voor de Inspecteurs van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren. Gezien de buitengewone staat van dienst van deze vereniging, alsmede gezien de wijze waarop haar inspecteurs hun werk verrichten wilden deze leden de politionele bevoegdheden van deze inspecteurs zo ruim mogelijk gesteld zien.

Artikel 7

Ook met betrekking tot dit artikel vroegen de leden van de V.V.D.-fractie of niet met één certificaat zou kunnen worden volstaan. Deze leden hadden overigens met instemming kennis genomen van de toelichting op dit artikel.

Artikel 8

De leden van de fracties van de K.V.P., A.R.P. en C.H.U. vroegen aan welke ambtenaren in dit artikel wordt gedacht.

Artikel 9

Aangezien de Europese Overeenkomst, zo merkten de leden van de P.v.d.A.-fractie op, slechts geldt voor de landen van waaruit verzending van dieren plaats vindt zullen veel misstanden die vooral voorkomen bij het transport van in het wild gevangen dieren blijven voortbestaan. Welke maatregelen kan Nederland als ontvangend en doorvoerend land nemen om te zorgen dat transporten vanuit landen die niet partij zijn van de overeenkomst toch aan de door ons noodzakelijk geachte regels en normen voldoen? Kan bij voorbeeld het goed functioneren van artikel 9 van de wet er toe

bijdragen dat de kosten voor de vervoerder bij slecht vervoer zo hoog zijn dat hiervan een preventieve werking uitgaat? Welke andere mogelijkheden zien de bewindslieden? Deze zullen toch niet liggen in artikel 1 lid 2 van de wet, waarvan deze leden vooralsnog aannemen dat het slechts geldt voor landen die partij zijn in de Europese Overeenkomst.

Over het algemeen hebben luchthavens de faciliteiten die voor het functioneren van artikel 9 nodig zijn. Hoe is het echter gesteld met het vervoer over de weg of over water, is daar de uitvoering van artikel 9 wel goed mogelijk? De in dit wetsartikel bedoelde verzorging is des te meer noodzakelijk voor slecht verzorgde diertransporten waarbij douaneformaliteiten, meer dan in andere gevallen voor de betreffende dieren een desastreus opont-houd kunnen veroorzaken.

Is het niet gewenst om behalve inspecteurs tevens ambtenaren als bedoeld in artikel 6 met de uitvoering van artikel 9 te belasten? Kunnen tot de ambtenaren die met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze wet bepaalde ook inspecteurs van de dierenbescherming gerekend worden, zo vroegen ook deze leden. Juist voor wegtransporten lijkt dit een welkome aanvulling op het controleapparaat.

Blijkens artikel 9, zo merkten de leden van de P.P.R.-fractie op, is een inspecteur gerechtigd in voorkomende gevallen de te vervoeren dieren aan de vervoerder te onttrekken. Onder wiens gezag gaan de bedoelde dieren zich dan bevinden en welke instanties worden ingeschakeld bij de verdere verzorging van deze dieren?

Artikel 13

De leden van de P.P.R.-fractie vroegen op welke termijn deze wet in werking kan worden gesteld, gelet op de uit te vaardigen algemene maatregel van bestuur.

De voorzitter van de commissie,
Van Rossum

De griffier van de commissie,
De Gou